KNNV afd. Vriezenveen **e.o.**

nieuwsbrief nr. 35 september 2023

KNNV vereniging voor veldbiologie Afdeling Vriezenveen

Eerder uitgegeven nieuwsbrieven staan op onze website

Voorwoord

De zomer gaat langzamerhand over in de herfst. Met frequent wat regen, op sommige plaatsen was het "wat" wel heel "veel wat". Groeizaam weer voor hetgeen ik verbouw in mijn volkstuin, maar ook zeer groeizaam weer voor hetgeen ik eigenlijk niet wil verbouwen maar dat massaal op komt. Wieden dus!

De extra avondwandeling voor iedereen op Fayersheide en de aansluitende bufferzone was een succes. In 3 groepjes verkenden ongeveer 30 personen deze natuurparel, zie verslag elders in deze nieuwsbrief.

Als vereniging is leden verjonging en aanvulling zeer belangrijk. Jarenlang stond het geven van een basiscursus vogelherkenning hoog op het lijstje. Elders in deze nieuwsbrief meer hierover. Graag krijgen we reacties van wie er mee zou willen doen (met bijv. kennissen, buren, etc.). Dit om enige indicatie te verkrijgen over de animo.

De RABO start begin september weer met de RABO Clubsupport actie. Wij zetten nogmaals in op de realisatie van een zwaluwenhotel. Elders in deze nieuwsbrief meer hierover en hoe men mee kan doen. **Stemmen kan van maandag 4 september tot/met dinsdag 26 september!**

Verder zijn excursie verslagen en de komende september activiteiten opgenomen. Doe mee! Beheerswerk in de natuur uitvoeren brengt ontspanning, inspanning naar vermogen, sociale contacten en gezelligheid. Zie de aankondigingen voor Fayersheide en Veenschap elders in de nieuwsbrief. Iedereen is welkom om eens kennis te maken en te proeven van de werkzaamheden!

Voorzitter Herman Stevens

Agenda September 2023

Vogelexcursie Zuidlaardermeergebied

Zaterdag 16 september

Om de waterwinning in het Hammerflier is de laatste tijd veel te doen.
Hier zou de Provincie Overijssel samen met Vitens, het waterschap, de gemeente Twenterand en Overijssels Landschap een voorbeeld kunnen nemen aan wat in Drenthe gerealiseerd is. Ten noordoosten van Zuidlaren is in 2019 een 230 hectare groot Ecologisch park voltooid met de naam 'Tusschenwater'. Een samenwerkingsproject van de gemeente Tynaarlo, de provincie

Drenthe, het waterschap Hunze en Aa's, het waterbedrijf Groningen en de stichting Het Drentse Landschap.

In het Tusschenwater ligt de waterwinlocatie De Groeve met 36 waterwinputten. Vanuit deze locatie levert Waterbedrijf Groningen al sinds 1964 drinkwater. Jaarlijks circa 10 miljoen kuub. Het nieuw gevormde natuurgebied bestaat grotendeels uit moerasland en nat grasland.

Dit jaar was het daar een eldorado van vogels met o.a. broedende Steltkluten, Lepelaars en Witwangsterns. Dus zeker ons bezoek waard.
Verder zullen we bekende gebieden als de Oostpolder, Onnerpolder, Kropswolderpolder en misschien de Onlanden of het Roegwold bezoeken.

Vertrek: 07:30 uur vanaf het Manitobaplein in Vriezenveen.
Terug: 18 uur ongeveer
Meenemen: Eten en drinken voor gehele dag, kleding naar de weersverwachting, verrekijker, vogeltelescoop, vogelboek.

Tusschenwater 29 augustus 2023

World Cleanup Day

Werkgroep Vriezenveen Schoon

Zaterdag 16 september 2023

De werkgroep Vriezenveen schoon houdt weer een zwerfvuil opruimactie op World Cleanup Day. Zaterdag 16 september 2023. Aanvang 9 uur bij gebouw Kruidentuin in het Herman Jansenpark. Ga gerust eens mee. Mooi en nuttig werk in de buitenlucht.
Voor meer informatie stuur een mail naar Herma.
#lovewhereyoulive #onlyoneplanet #plasticsoup

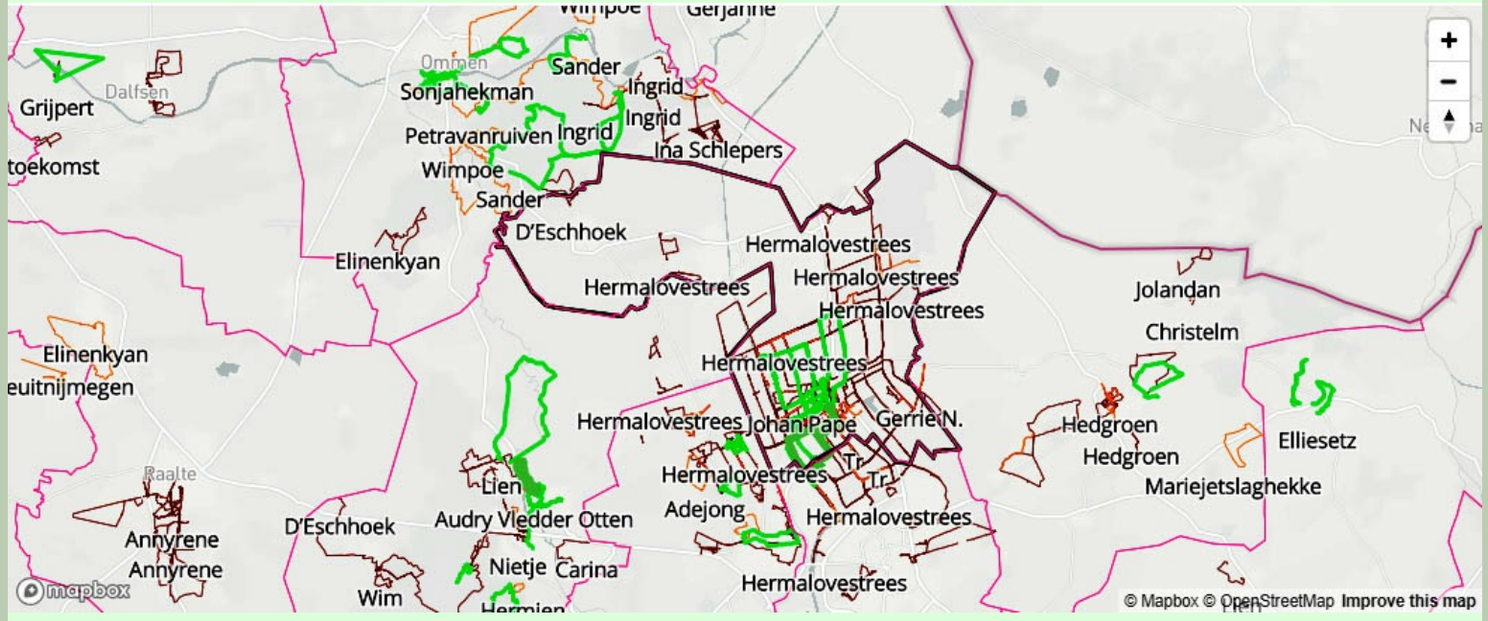

Klik eens op de kaart en zie wat de schoonmaak kanjers als geclaend hebben.

Landschapsbeheer Fayersheide

Dinsdag 12 en 26 september 2023.

We starten het landschapsbeheer seizoen weer op de Fayersheide waar we onder andere opslag verwijderen in de stukken waar de heide zich al mooi ontwikkeld. Iedereen die een handje wil helpen bij het in stand houden van onze gevarieerde natuur is welkom. In september werken we 2 ochtenden op de Fayersheide.

We starten om 9.00 uur op Fayersheide aan de Walstraat bij Vriezenveen.
Er wordt gewerkt tot 12.00 uur. Voor gereedschap, koffie en thee wordt gezorgd.

Meer informatie is te verkrijgen bij Herman Stevens (tel.:0652786351) of Gerrit Schepers (0651299105)

Start fotogroep seizoen 2023-2024

18 september 2023

Maandag 18 september starten de bijeenkomsten van de fotogroep weer. De groep komt iedere 2de maandag van de oneven maanden bij elkaar om van elkaar te leren.

Afgelopen jaar zijn de onderwerpen voor de bijeenkomsten al besproken. Zo moeten de fotografen voor de eerste avond allemaal een foto van een bloen of bloemen in de kleur geel gemaakt hebben.

De bijeenkomst start om 19:30uur in het gebouw van de kridentuin.
Informatie over de fotogroep kan via een mail naar Gerrit Schepers

Extra landschapsbeheer Veenschap Oosterveenweg

Dinsdag 19 september 2023

Aan de Oosterveenweg bij de voetgangersbrug

Mede door onze inzet is in het Veenschap op steeds meer plaatsen weer bloeiende heide te zien. Nu is het zaak deze zoveel mogelijk vrij van berkenopslag te houden. Het blad zit nu nog aan de berkenboompjes. Die zijn dus in de heide nog goed te vinden om ze te verwijderen.

We starten om 9.00 uur aan de Oosterveenweg bij de voetgangersbrug. Er wordt gewerkt tot 12.00 uur.

Voor gereedschap, koffie en thee wordt gezorgd.
Meer informatie is te verkrijgen bij Herman Stevens (tel.:0652786351) of Gerrit Schepers (tel: 0651299105)

Data om alvast te noteren

Excursies en samenkomsten:
Zaterdag 21 oktober. Ochtend. Herfst/paddenstoelen Eelerberg
Maandag 20 november. Fotogroep
Zaterdag 11 november. Dagexcursie vogels Dümmersee en Diepholz
Zaterdag 16 december. Middag. Midwinterwandeling
Zaterdag 6 januari 2024. Namiddag. Nieuwjaarsreceptie
Maandag 15 januari 2024. Fotogroep
Zaterdag 20 januari.2024. Dagexcursie vogels Gaasterland

Landschapsbeheer:
Dinsdag 12 september 2023. Landschapsbeheer Fayersheide
Dinsdag 19 september 2023. Extra morgen landschapsbeheer Veenschap Oosterveenweg
Dinsdag 26 september 2023. Landschapsbeheer Fayersheide
Dinsdag 10 en 24 oktober. Natuurbeheer Veenschap Oosterveenweg
Zaterdag 4 november. Natuurwerkdag met Scouts Veenschap Hazenpad
Dinsdag 14 en 28 november. Natuurbeheer Veenschap Hazenpad
Dinsdag 12 december. Natuurbeheer Veenschap Hazenpad

Dinsdag 9 en 23 januari 2024 Natuurbeheer Veenschap Hazenpad
Dinsdag 6 februari 2024 Natuurbeheer onderhoud faunapassage Oude Hoevenweg.

Basiscursus vogels herkennen

Bij voldoende belangstelling gaan we in Vriezenveen een basiscursus vogelherkennen organiseren.

Doel is om wat meer basiskennis over vogels en hun leefgebieden te krijgen. Vooral vogels in onze directe omgeving zoals de bebouwde kom, maar ook aangrenzende gebieden als weiden veengebieden en bossen zullen we dan behandelen.
Het idee is om in 5 avonden en een aantal excursie's een flink aantal voorkomende vogels te leren herkennen. We willen de cursus met maximaal 20 personen in januari 2024 opstarten en in het voorjaar afronden.

Goed plan om (samen met iemand anders) deel te nemen? Graag aanmelden zodat we vroegtijdig weten of er voldoende belangstelling is.

Voor inschrijven voor de cursus kan via een mail via deze link.

Rabo Clubsupport actie 2023

Met de Rabo Clubkas actie 2023 ondersteunt de Rabobank Noord en West Twente het verenigingsleven. Hiervoor is dit jaar plm. € 200.000,- beschikbaar gesteld

De KNNV afdeling Vriezenveen doet mee. Het zou fantastisch zijn als jij, jouw familie, je vrienden en misschien wel buren of kennissen stemmen aan ons geven tijdens de Rabo Clubsupport actie van Rabobank Noord en West Twente.
Om te kunnen stemmen dient men wel lid van de RABO te zijn of te worden!
Kijk voor meer info over de Rabo Clubsupport actie op:
www.rabobank.nl/particulieren/leden/clubsupport/

Ons doel: Fors huiszwaluwhotel op een geschikte plek in Twenterand. De huiszwaluw heeft het moeilijk, mede omdat geschikte plekken aan huizen/schuren etc. snel verdwijnen. Een fors en fraai zwaluwenhotel op een paal in een waterrijke omgeving biedt hiervoor een uitstekend alternatief.

Bedrijventerrein Oosterweilanden wordt duurzaam ingericht, ook ecologische aspecten krijgen aandacht. De al aangelegde oeverzwaluwwand begint nu goed te functioneren. Dit jaar zijn beide wanden in gebruik. In die omgeving past ook een hotel voor huiszwaluwen. Vriezenveen was zeer geschikt voor diverse zwaluwsoorten, maar dat is snel aan het teruggelopen. Het gebied ligt ook dichtbij de zandwinplas Oosterweilanden, een goed foerageergebied voor zwaluwen.
Met jouw stem kun je ons helpen dit te realiseren!

Hoe kun je ons ondersteunen?
Heb je een bankrekening bij Rabobank dan kun je gratis lid worden of je bent al lid van Rabobank.Check snel via Rabo Internetbankieren of in de Rabo App of jij al lid bent en regel het anders direct zelf via Rabo Internetbankieren of in de app. Ook het stemmen gaat dit jaar via Rabo Internetbankieren of de Rabo App. Net zo makkelijk!

Het beschikbare bedrag van plm. € 200.000,- wordt over de deelnemende verenigingen verdeeld in verhouding tot het aantal uitgebrachte stemmen op een vereniging. Hoe meer stemmen op onze vereniging worden uitgebracht, hoe meer subsidie we krijgen!

Stemmen kan van maandag 4 september tot/met dinsdag 26 september!
Stemmen kan alleen op clubs, aangesloten bij je lokale bank in dit geval de Rabobank Noord en West Twente Elk lid van Rabobank Noord en West Twente mag drie stemmen uitbrengen. Je kunt maximaal één stem op dezelfde club uitbrengen en dan dus nog twee op andere clubs. Elke stem is geld waard!
We staan onder de naam "**KNNV afdeling Vriezenveen**" in de lijst met deelnemers onder "**Vriezenveen**" in de categorie "**natuur**".

Verslag excursie Junnerkoeland west

Zaterdag 15-07-2023
Rond acht uur in de ochtend verzamelden we rond de Veldsteeg in Arriën om daar op excursie te gaan in het Junnerkoeland. Onder leiding van Geert Euverman en Gerrit Schepers gingen we met twee groepen het veld in.

We liepen tussen het Jakobskruiskruid door, ons ondertussen verwonderend over de geel-zwarte rupsen van de sint jakobsvlinder. Zij eten zich vol met de gifstoffen uit deze plant, zodat zij later als vlinder oneetbaar zijn. De paarden die in dit gebied grazen, weten de plant prima te mijden!
Al snel kwam ook een grauwe klauwier in beeld, zittend op een paaltje of op het draad van de omheining. De grauwe klauwier beschikt over ‘frisse’ bijnamen zoals slagersvogel of negendoder. Volgens een oude legende doodt de vogel elke dag negen prooien en spietst die aan doorns van struiken of soms aan prikkeldraad. Het is een echte indicator voor een soortenrijk ecosysteem. Een term als natuurambassadeur zou dus beter op zijn plek zijn en klinkt tevens wat vriendelijker… Na het zien van een grauwe klauwier viel ons oog op dassensporen en zagen we sporen van zandbijen in een steilwandje. Op één van de rivierduinen troffen we reigersbek aan en verwonderden we ons over de mooie ‘reigerskop’ in de uitgroeiende vruchten.

De geelgors begeleidde ons met zijn klanken uit de 5e symphonie van Beethoven richting de waterkant. Een bruine kikker liet zich uitgebreid bekijken. Iets verderop troffen we de eerste Vechtanjer (steenanjer) aan. Altijd weer een cadeautje om dit plantje in het wild aan te treffen, hét symbool van het Vechtdal. Al struinend kwamen we aan bij de vogelkijkhut. Daar ontmoetten beide groepen elkaar en was er gelegenheid voor het uitwisselen van de ervaringen. Helaas waren we te laat voor het zien van de ijsvogel, die was net op de wieken gegaan, zo vertelde een fotograaf in de kijkhut. Even later trokken we verder richting de jeneverbesstruwelen en de bulten van de gele weidemier.

Het Junner koeland wordt niet voor niets het ‘Dal van de duizend bloemstukjes’ genoemd. Op de bulten van de gele weidemier is een divers palet aan kleuren te zien: geel walstro, wilde tijm en Vechtanjer staan graag op deze bulten vanwege de voedingsstoffen die de mieren naar boven hebben gehaald uit de grond. Zo vormen de mieren de bloemstukjes in het Junnerkoeland. Na het bestuderen van verschillende planten en insecten, ging de excursie verder.

Onderweg zagen we nog sporen van ree, vos, haas en troffen we verschillende soorten libellen en dagvlinders aan. Een putter kwetterde ons luid richting de uitgang van het Junnerkoeland, alwaar enkele plukjes dopheide en struikheide stonden te bloeien. Al met al een mooie morgen met leuke waarnemingen in deze parel van het Vechtdal!
Verslag; Jacobien Dijkstra

Warm weerzien

Eind jaren negentig werkte ik in de boswachterij Ommen. Daar hoorden een paar mooie reservaten langs de Vecht bij, met Junner Koeland toch wel als parel.

Ik heb er, ook na mijn pensioen, regelmatig een rondleiding gegeven voor natuurverenigingen en andere groepen. Daarbij ging het steeds naar het centrale deel binnen de afgesnoerde Vechtarm. Daar kom je altijd tijd en ogen tekort, aan zowel landschap als flora en fauna.
Aan de westkant hiervan hoort er nog een heel stuk bij, maar dat krijgt veel minder waardering van de kenners. Tot 1999: voor het 100-jarig bestaan van Staatsbosbeheer werd voor elke provincie een kunstwerk gemaakt, in een beperkte oplage. Voor Overijssel viel de keus op Junner Koeland. De aangezochte kunstenaar, graficus Henk Tichelaar, kwam echter niet eens aan het centrale deel toe. Bij het betreden van 'west' raakte hij zo onder de indruk, dat hij daar meteen begon te schetsen. Later ben ik alsnog een keer met hem naar het eigenlijke Koeland geweest voor een programma van RTVoost. We werden daar geïnterviewd, wat voor het vee dat er liep heel interessant bleek. De opnames lukten niet in één keer: de stier die er toen ook al bij liep vond het nodig om vlak achter ons met zand te gaan gooien, en dat leidt nogal af.
We zouden met de KNNV ook nu weer naar het Koeland, maar aangezien er bij de ingeschaarde koeien ook nu weer een stier liep, leek dat het beheer niet zo'n goed idee. We hebben die stier van een afstandje kunnen bekijken, en konden deze maatregel billijken.
Zodoende kwam ik na bijna een kwarteeuw weer eens op Koeland west, en dat bleek een heel goed alternatief. Alles was er nog, en hoe. De Jeneverbessen, de prachtige kleurrijke stroomdalvegetaties met Tijm, Steenanjers, Geel walstro, Grasklokjes. Ik zag er nog een enkele Kleine pimpernel bloeien. Ooit vond je hier ook nog Tripmadam, maar die zal verdwenen wezen. Alleen het dennenbos was verdwenen. Toen was dat nog deels eigendom van particulieren, in allemaal kleine blokjes. Er was de kopers voorgespiegeld dat je hier een zomerhuisje kon bouwen, maar dat is er –gelukkig maar- nooit van gekomen. Nu ontstaat er een droge heide, met verspreid dennen.
Al die bloemen trokken vele vlinders, in het kale zand verdwenen bijtjes met dikke klodders geel stuifmeel in hun holletjes. We zagen verschillende Grauwe klauwieren, er vlogen Puttertjes, Boomleeuweriken en af en toe een IJsvogel boven de oude Vechtarm.
Het was een warme dag, en een prachtig warm weerzien.

Geert Euverman

Junner Koeland, het vee, de jeneverbessen, de grote boom met buizerd.
Henk Tichelaar 1999

Koeien op de Junner koelanden met op de achtergrond het windpark De Veenwieken op ca 5,5km afstand. Deze windmolens hebben een ashoogte van 98 meter en een rotordiameter van 103 meter. De tiphoogte - het bovenste puntje van de wiek als deze recht overeind staat - is daarmee 149,5 meter.

verslag Avondexcursie Faijersheide

Woensdag 19-07-2023

Een avondexcursie naar de uiterst kwetsbare Vriezenveense natuurparel Faijersheide.
Ook nu bleek weer dat hiervoor ruime belangstelling was. Binnen de kortste keren was de maximale opgave van 30 personen bereikt!
Om 18.30 uur werd door Herman de intro gedaan en gingen 3 excursieleiders met ieder plm. 10 deelnemers onder uitstekende weersomstandigheden op pad.
Tijdens de excursie werd één en ander uitgelegd over de geschiedenis, het ontstaan, de bijzondere waarden, flora, bedreigingen en de bufferzone.

We hadden 1.5 tot 2 uur uitgetrokken voor deze wandeling over de gebaande en voor deze avond met toestemming ongebaande paden! Onze groep had 2,5 u. nodig en ik had het zonodig nog wel wat langer kunnen "rekken".
Zo bijzonder is de Faijersheide! Er is zoveel te vertellen over de cultuur- en natuur- historische waarden die er waren en nog zijn.

De nadruk lag deze avond vooral op de nog aanwezige bijzondere flora en de ontwikkeling van de bufferzone die gerealiseerd werd om extra (grond)waterpeildaling ten gevolge van de zandwinning aan de westzijde te voorkomen. Veel bijzondere soorten werden gezien en de nog, en al, bloeiende bewonderd.
Met name de Klokjesgentiaan maar ook Knoopkruid, Wilde bertram, Stekelbrem, Blauwe knoop, Heidekartelblad (laatste planten nog net bloeiend), Kruipwilg, Ratelaar, Welriekende nachtorchis (nog een enkele in de laatste bloei), Vetblad (uitgebloeid), Moerashertshooi, Schildereprijs, Watermunt, Wateraardbei en Stijve ogentroost.
Ook andere disciplines werden wel gezien. Hiervan heb ik behalve aan Moerassprinkhaan, Icarusblauwtje en Gammauiltje, geen directe actieve herinnering.

Na afloop waren de deelnemers heel enthousiast over de “postzegel” Faijersheide, te midden van fullspeed agrarisch beheerd gebied. Een natuur- en cultuurparel die wat ons betreft met de nodige middelen niet alleen in stand moet worden gehouden, maar ook zeker nog verdere verbetering verdient via een stabielere en hogere grondwaterstand. Ideeën hiervoor zijn al meerdere malen ingebracht bij het waterschap, maar...

verslag: Johan Niphuis

p.s. de andere groepjes vonden soms nog hierboven niet genoemde planten zoals Tandjesgras, Kleine zonnedauw, Moeraswolfsklauw, Klein viltkruid, Gagel, Koningsvaren en Grote pimpernel
En ... ook werd onder andere de Buizerd nog gespot.

Verslag wandeling Paardeslenkte Springendal

Zaterdag 19 augustus 2023

Om 6 uur uit je bed. Je moet er wat voor overhebben om onder de bezielende leiding van Geert deze excursie mee te maken, maar het was meer dan de moeite waard.

Nou daar stonden we dan met 14 deelnemers/sters op de parkeerplaats. Geert was de leider, die voor mij een wandelende encyclopedie was. Je drukt maar op de knop en hij geeft moeiteloos uitleg. Hulde Geert!
Logisch, dit was zijn terrein, want hij had er jaren gewerkt. Dat was ook te zien aan zijn speciale groene overhemd waarop het logo van Landschap Overijssel stond. Maar het meeste waar hij trots op was, dat was een soort stempel, wat volgens hem zeer bijzonder was. Ik keek er naar, maar meer dan ‘Made In China’ kon ik er niet van maken (sorry Geert).

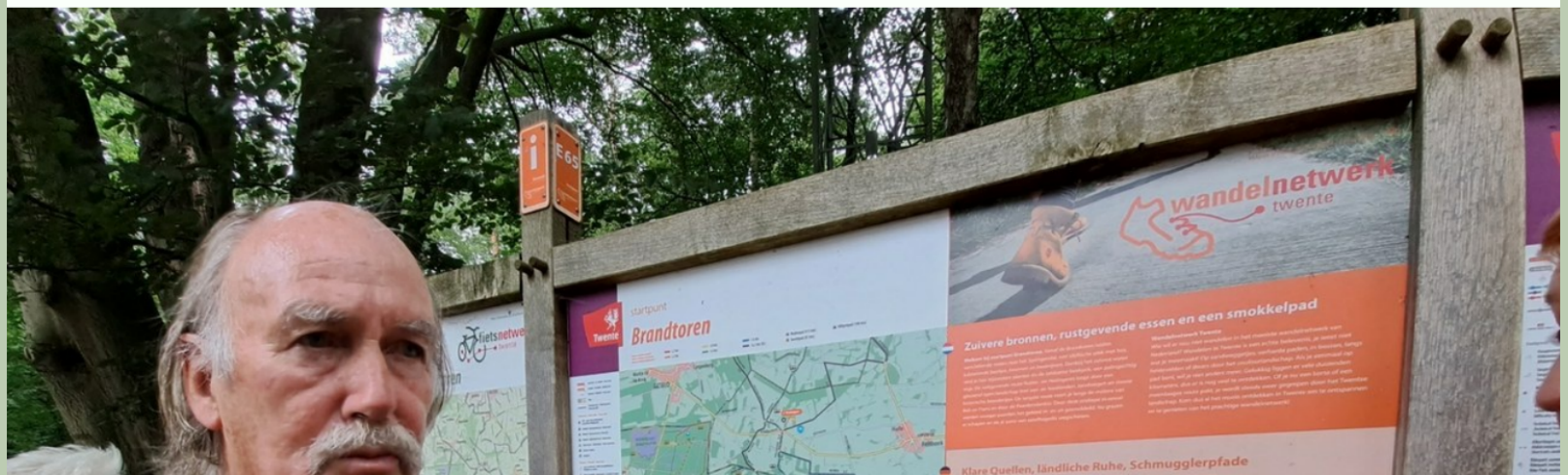

Eerst liepen we door de imposante Beukenlaan, daarna via een hekje in de bloeiende heide. Het uitzicht was fabelachtig, daar kwamen we voor; Bloeiende heide!
Geert had alles onder controle. Hij wees op een pad wat hij eerst op het oog had, maar niet verkoos omdat het zich uiteindelijk toespitste tot een partij bramenstruiken, zodat de doorgang moeilijk werd. Ik opperde de vrouwen voorop te laten lopen, daar hadden we er deze ochtend immers "genoeg van", maar nee. Nou dan niet.

We kwamen uit op het hoogste gedeelte van de berg, toch wel 74 meter. Onderweg, je kon er letterlijk niet omheen, keutels van konijnen of schapen, of beiden, meer dan genoeg. Wat mij in het bijzonder opviel, was een gigantische hoge drol, waar menige man jaloers op zou zijn. Heel vreemd, ik dacht wat is dat voor een beest, die kan er wat van. Geert hielp me uit de droom, gewoon van een stilstaand schaap dat zich helemaal stapelend liet gaan. Die Geert toch, die weet alles, zelfs een kever die ik nog nooit gezien had kende hij, die dreef hij als een cowboy rond in de zandvlakte. Dat rennende beestje was een zandloopkever. Als dank voor dat optreden werd hij bijna (per ongeluk) geplet door Geert.

Alle plantjes kan hij opnoemen. Wie dat ook kan is Elly, die is niet voor de poes. Sterker nog, ze was constant in gevecht met Geert, die met moeite zuchtend en kreunend haar probeerde de baas te zijn. Maar ik zag het meteen, totaal zinloos. Als ze de degens kruisten, stond hij al meteen met 3 nul achter. Het was volkomen zinloos haar de baas te zijn en sterker nog, zou dat zo zijn, deed ze net of ze hem niet hoorde. Wat kan die vrouw zich totaal afzonderen. Werkelijk een top prestatie die Geert totaal vleugellam maakte, hulde Elly!.

Geert bracht ons in de verleiding om via een oude smokkelroute naar een Bierstube in Duitsland te lopen.
Maar helaas nee, we gingen rechtsaf richting een bijzonder fenomeen: kwelwater op 74 meter hoogte!.
Heel bijzonder, we zagen moerasachtige mini vennetjes, met veel ecologische variatie. Er stond nog een gebouw van de NAM, die daar voor grondverontreiniging gezorgd had.
Omdat het gebied nu afgegraven is, herstelt zich dat prima. Daar staand en rondkijkend naar de Duits/Hollandse grens en je voorstellend dat dit gebied eeuwenoud is, maakt je nederig.

Bij bijzondere onderwerpen werd de telefoon erbij gehaald, gefotografeerd en via een app ontdekken wat dat dan wel was. Ikzelf doe het niet met de app Opsidentify maar met de app van Google, hij heet Lens, daar kan je alles mee, zelfs vertalen etc.

Gelukkig kruiste een rups ons pad, ik had ze tijden niet gezien, het was het Bonte schaapje (dank u meneer Google Lens). Verder zagen we Lievelingen (vlinders bedoel ik), maar ik wil de dames niet te kort doen, die waren ook lief.
Er waren genoeg zwarte stenen in de grond te vinden. Deze heten toetssteen omdat ze goud kunnen ontdekken. Nou zullen jullie zeggen: hup naar Vasse. Niet doen. De toetssteen kun je gebruiken om de goud karaat code te toetsen. Als je weet dat je b.v. een ring van 14 karaat hebt, trek dan met die ring een streepje op die steen en neem daarna het artikel waarover je twijfelt of het 14 karaat is, dan moet die streep hetzelfde zijn.
Zo, de wandeling was afgelopen en we zaten te wachten op de afsluitrede van Geert. Vol verwachting stonden we daar. En typisch Geert, kwam uitvoerig tot the point: “mensen, jullie worden bedankt”.

Even een nawoord: zoals gewoonlijk gaan de oudjes nog even nakeuvelen over van alles en nog wat, zoals rollators, incontinentieluiers, enz. Ook zo waren Elly en Geert aan het keuvelen. Ik luisterde mee en hoorde dat Geert haar naar Westerhaar wilde loodsen. En ja, Elly wilde uiteindelijk wel, ze bezweek onder zijn aandrang (1-0 voor Geert)!. Ze wilde met de fiets via de N 343 (hoofdweg Oldenzaal-Tubbergen-Coevorden) er naar toe, maar dat hebben Geert en ondergetekende haar ontraden. We kregen spontaan de slappe lach. Ik persoonlijk vond dat het hoogtepunt van de dag!

Nu nog even wat we zoal tegen gekomen zijn (met dank aan mij assistente Hedwig)
Berkenboleet, Schapenzuring, Boomleeuwerik, Lieveling (vlindersoort), Tijmereprijs, Bosmuur, Vertakte leeuwentand en Klein streepzaad (blad omvat stengel). Verder Veldrus, daar waar het water afloopt, Jeneverbes gepoot door Geert, Stekelbrem, Moerasrolklaver, Toetssteen o.a. voor goud, van lydiet gesteente. Spoor van een ree, Landweer, is hersteld, met greppels aan beide zijden. Doornappels, Groene knolamaniet of toch Gele knolamaniet? De eerste is erg giftig. Muursla, een composiet, een oude hoofdweg van lang geleden de qua zichtbaarheid hersteld werd. Hennepnetel, Schelpzwam, Doolhofzwam, Gekraagde roodstaart
Bont schaapje (nachtvlinder soort).

Verslag:Hans van Duijn

Mondriaan in Hezingen

Bij de wandeling over de Paardenslenkte liepen we een stukje over de voormalige camping De

Grens, op Schabosch. Daar stonden we even stil bij een op het oog heel gewone poel, in 2011 gegraven voor de Kamsalamander. Maar het bleek een heel bijzondere plek, ik heb daar indertijd een stukje over geschreven onder bovenstaande titel.
Voor die poel is een stukje op het terrein uitgezocht, waar duidelijk was te zien dat het water daar over het oppervlak afstroomt. Een eindje verder verdwijnt het dan wel ineens in de bodem, daar is zand. Een proefboring op de gedachte plek leerde, dat er een taaie laag leem aan de oppervlakte lag. Met het uitgraven bleek pas, hoe ingewikkeld de bodem op de stuwwal soms in elkaar steekt. Er kwam een heel patroon aan bodemsoorten aan het daglicht. Oranjebruine keileem, een scherp afgescheiden blok tertiaire klei, een stukje geel zand. Er loopt een smalle streep geel zand door: een opgevulde ‘barst’, ontstaan door bevriezing, waarna er zand in is afgezet. Niet op de foto te zien zijn de fijne blauwe aders in het leem: krimpscheuren zoals we die kennen van opgedroogde klei. Er zijn foto’s van gemaakt die we hebben laten zien aan Cees den Otter, geoloog in ruste, die Twente uitermate goed kent, Hieronder zijn commentaar.

Bedankt voor je e-mail, waarvan ik heel even dacht dat het over schilderkunst zou gaan. Even maar. Wat een mooie poel hebben jullie daar gegraven. Dat is toch zonde om er water in te laten komen. Flora neemt altijd en overal haar rechten, maar Gea heeft ze ook! ;-) Een mooie, schijnbare chaos daar. Ik zag iets dergelijks vaak in oostelijk Oost-Nederland, daar waar tertiaire kleien en zanden dicht aan maaiveld komen. Onder andere bij de A1 doorgraving in De Lutte, bij de doorgraving van Delden, in groeve Osse te Losser, Holterhoek bij Eibergen....
Ik ben het met je eens dat het roestbruine materiaal wel keileem zal zijn, en het groenig grijze een tertiaire formatie. De stuwwal van Ootmarsum is eerst door een ijstong in de laagte opgestuwd, en daarna door steeds dikker wordend landijs ‘overstroomd’. Het zal in de poel wel om de meestal enkele meters dikke zone gaan die door stromend landijs vervormd is, waarbij stukken uit de ondergrond opgenomen zijn die samen met de van veel verder komende keileem zijn afgezet. Het tertiaire materiaal is uit de onmiddellijke omgeving afkomstig want bij een langere transportweg krijg je vermenging en homogenisering. Toch is de vermenging al wel begonnen: zie het grindlensje op de voorgrond. De smalle spleetopvulling zou een vorstspleet uit de laatste ijstijd kunnen zijn toen Flora niet thuis gaf en er in Oost-Nederland een heel

netwerk van vorstspleten ontstond (was mooi te zien bij Borne).

Geert Euverman

Glyfosaat hoort niet in een gezond landbouwsysteem

METEN=WETEN 25 augustus 2023

Binnenkort wordt er in de Europese Unie gestemd over de verlenging van het gebruik van glyfosaat voor weer vijftien jaar. Glyfosaat is een van de meest gebruikte bestrijdingsmiddelen in Nederland om onkruid aan te pakken. FNV, Parkinson Vereniging, Parkinson NL en Natuur & Milieu roepen minister Adema op om TEGEN deze verlenging te stemmen.

In de Europese SCoPAFF vergaderingen (Standing Committee on Plants Animals, Food and Feed) wordt door de landbouwministers van de lidstaten gestemd over toelating en verlenging van actieve stoffen voor bestrijdingsmiddelen. In de SCoPAFF van 15 september het inhoudelijke debat over glyfosaat gevoerd en naar verwachting zal in de SCoPAFF van 12/13 oktober de stemming over de verlenging plaatsvinden.

Hoe Syngenta een zeer verontrustende studie naar glyfosaat heeft achtergehouden

METEN=WETEN 25 augustus 2023

Producenten van pesticiden moeten in Europa zélf studies aanleveren die de veiligheid aantonen van de stoffen die ze willen verkopen. Met deze studies wordt gesjoemeld. Onlangs kwam aan het licht dat pesticidenproducent Syngenta belangrijk onderzoek over glyfosaat en hersenschade meer dan 20 jaar heeft achtergehouden.

Al in 2001 merkt een onderzoeker dat pasgeboren ratjes minder bewegen nadat hun moeder glyfosaat toegediend heeft gekregen. Dat duidt erop dat de hersenen van de pups in de baarmoeder beschadigd zijn geraakt. In het wetenschappelijk jargon van de toxicoloog heet dat ‘ontwikkelingsneurotoxiciteit’. Europese autoriteiten kregen de studie pas vorig jaar te zien. In de NRC van 18 augustus staat beschreven hoe het heeft kunnen gebeuren dat deze studie zolang is achtergehouden.

Zie artikel NRC. Waarschijnlijk stoot je tegen een betaalmuur. Helaas kunnen wij het artikel niet zomaar plaatsen vanwege de auteursrechten.
Het hoofdredactioneel commentaar van de NRC liegt er niet om en is wel direct te lezen: **Toelating van glyfosaat kun je beter uitstellen tot er meer kennis is**
Ook in 2019 kwam fraude van een testlaboratorium aan het licht. Dieren die waren doodgegaan werd vervangen door nieuwe waardoor de studies gemanipuleerd werden. Lees het hier.

HOOGVEENHERSTEL

Engbertsdijksvenen

In en om de Engbertsdijksvenen staat de komende tijd nog veel te gebeuren. Om op de hoogte te kunnen blijven is een speciale website beschikbaar. Bekijk de site via deze link

Heeft u iets bijzonders gezien en wilt u dit delen met de lezers van de nieuwsbrief? Stuur dan een kort bericht met evt. een foto (jpeg) als aparte bijlage naar de redactie
Dat kan via het mailadres: vriezenveen.knnv@gmail.com

Mocht je deze gratis nieuwsbrief doorgestuurd krijgen, aarzel niet je zelf vrijblijvend op te geven zodat je hem zelf ook krijgt.
Dat kan via deze link of maak gebruik van de QR code hiernaast.

De KNNV afdeling Vriezenveen kent zowel KNNV-leden als excursieleden/donateurs. Ze organiseert jaarlijks wandelingen, landschap-, planten-, vogel-, insecten- en paddenstoelenexcursies. Verder worden lezingen gehouden. De afdeling doet inventarisatiewerk en verwerkt de gegevens in rapporten.
De afdeling heeft werkgroepen voor: vogels, natuurbescherming, landschapsbeheer, “Vriezenveen schoon", natuurfotogroep en "Educatieve Kruidentuin". De laatste is gelegen achter sportcentrum De Stamper te Vriezenveen-Midden.

link naar onze site: vriezenveen.knnv.nl

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.• Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen. • Voor een goede ontvangst voegt u webmaster@vriezenveen.knnv.nl toe aan uw adresboek.

Laposta